

Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana. Carrer de Pascual i Genís, 9. 46002 València

XV ANIVERSARI 1996-2011 CONSELL JURÍDIC CONSULTIU DE LA COMUNITAT VALENCIANA

CONSELL JURÍDIC
CONSULTIU DE LA
COMUNITAT VALENCIANA

15
anys.

XV ANIVERSARI 1996-2011

CONSELL JURÍDIC CONSULTIU DE LA COMUNITAT VALENCIANA
XV ANIVERSARI 1996-2011

Text: Fernando García Mengual

Disseny i maquetació: Viqui Sanahuja

Edita: Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana

Fotografia: Desfilis, Luis Vidal Ayala, Abad Fotografia

Dipòsit legal: V-2652-2011

Producció gràfica: La Gràfica ISG

Imprés a Espanya – Printed in Spain

www.cjccv.es

Tots els drets reservats. Esta publicació no pot ser reproduïda, ni en tot ni en part, ni enregistrada en, o transmesa per un sistema de recuperació d'informació, en cap forma ni per cap mitjà, siga mecànic, fotoquímic, electrònic, magnètic, electroòptic, per fotocòpia, o qualsevol altre, sense el permís previ, per escrit, de l'editorial.

índex

_ Presentació	4
1_ La funció consultiva	9
2_ El Consell Jurídic Consultiu, Institució de la Generalitat	16
2.1. Naixement	16
2.2. Normativa	17
2.3. Rellevància estatutària	19
3_ Composició	21
3.1. Classes de Consellers i sistema de designació	21
3.2. El President del Consell Jurídic Consultiu	30
3.3. El Secretari General	30
3.4. Composicions històriques del Consell Jurídic Consultiu	30
3.5. Perfil dels Consellers	35
3.6. Incompatibilitats	40
4_ Funcionament	41
4.1. La petició del dictamen	41
4.2. El despatx dels assumptes	42
4.3. El Ple	43
4.4. Forma dels dictàmens	46
4.5. El Cos de Lletrats	47
5_ Competències	49
6_ Activitat consultiva	52
6.1. Dictàmens	52
6.2. Suggestiments i recomanacions	56
7_ El Consell Jurídic Consultiu i la societat	57
7.1. Jornades i seminaris	57
7.2. Publicacions	58
7.2.1. Publicacions oficials	58
7.2.2. Publicacions no oficials	60
7.2.3. Revista Española de la Función Consultiva	61
7.2.4. Pàgina web	63
7.3. Altres activitats	63
8_ La seu del Consell Jurídic Consultiu	65
8.1. L'edifici	65
8.2. La biblioteca	71
8.3. Els fons pictòrics	71

Vicente Garrido Mayol
President

Presentació

Amb motiu de complir-se quinze anys de la constitució del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, el Ple de la Institució va estimar oportú i convenient editar el llibre que tinc l'honor de presentar, en el qual es ret compte del seu funcionament durant estos anys i del treball i activitats exercides, que constitueixen el millor aval de l'exercici de les seues funcions i consolidació com a Institució de la Generalitat Valenciana.

El que era un projecte i una il·lusió quan es va crear el Consell Jurídic Consultiu és hui una realitat que respon als objectius que llavors ens vam marcar, per a dotar la Comunitat Valenciana d'un òrgan que es configura com suprem en l'assessorament jurídic al Govern Valencià i a la seua Administració, però també a les Corporacions Locals i Universitats Públiques Valencianes.

En estos anys el Consell Jurídic Consultiu ha emés més de deu mil dictàmens sobre molt diverses matèries com ara la responsabilitat patrimonial de l'Administració, l'urbanisme, la contractació pública, la revisió d'actes administratius o les alteracions de termes municipals, establint una Doctrina Legal molt útil, no només per als qui el consulten, sinó, en general, per a totes les Administracions i per a aquells juristes que treballen en l'àmbit del dret públic.

Però, sens dubte, la funció de major rellevància, que exercix el Consell Jurídic Consultiu, per la seua transcendència, és la relativa a l'examen i consell en relació amb els avantprojectes de llei i els projectes de normes reglamentàries que el Govern Valencià ha d'aprovar. La col·laboració d'este Alt Cos Consultiu amb el Consell de la Generalitat ha sigut intensa i ha procurat, en tot moment, i des del prisma exclusiu de la legalitat, que les normes que s'aproven respecten els més moderns paràmetres de tècnica normativa, s'ajusten a la Constitució i a

l'Estatut d'autonomia, i respecten la legislació bàsica estatal i el dret comunitari europeu. I com a corol·lari de tot això, satisfacen el fonamental principi de seguretat jurídica.

El Consell Jurídic Consultiu que tinc l'honor de presidir, ha treballat intensament i amb indubtable rigor, a causa, d'una part, de l'absoluta dedicació, alta qualificació tècnica i independència de tots els seus membres, i de l'altra, de l'excel·lent preparació dels seus Lletrats.

Les Institucions Públiques, fins i tot les que treballem des de la discreció, però amb resultats fecunds, tenim l'obligació de retre compte públicament de les nostres activitats, i assumim el compromís que es visualitze la pròpia Institució com una de les que integren la Generalitat i simbolitzen l'autogovern del poble valencià.

A esta finalitat respon esta publicació, que sens dubte, adquirirà major valor amb el pas del temps, com a recordatòria dels anys en què es va iniciar en l'exercici de la funció consultiva.

Només em resta agrair el treball intens i ben fet desplegat per tots els qui presten els seus servicis en esta Casa, i recordar als que han format part d'este Consell Jurídic Consultiu, especialment als que m'han precedit en la Presidència, Emilio Attard Alonso i Carlos Climent González, eminents juristes d'impecable trajectòria que van contribuir de forma decisiva al prestigi de què hui gaudix esta Institució.

València, juny de 2011.

Apunt de la façana del Palau del Marqués de Dosaigües. Vicente Colom.

Apunt de la façana del Palau del Marqués de Dosaigües. Vicente Colom.

Detall de l'entrada.

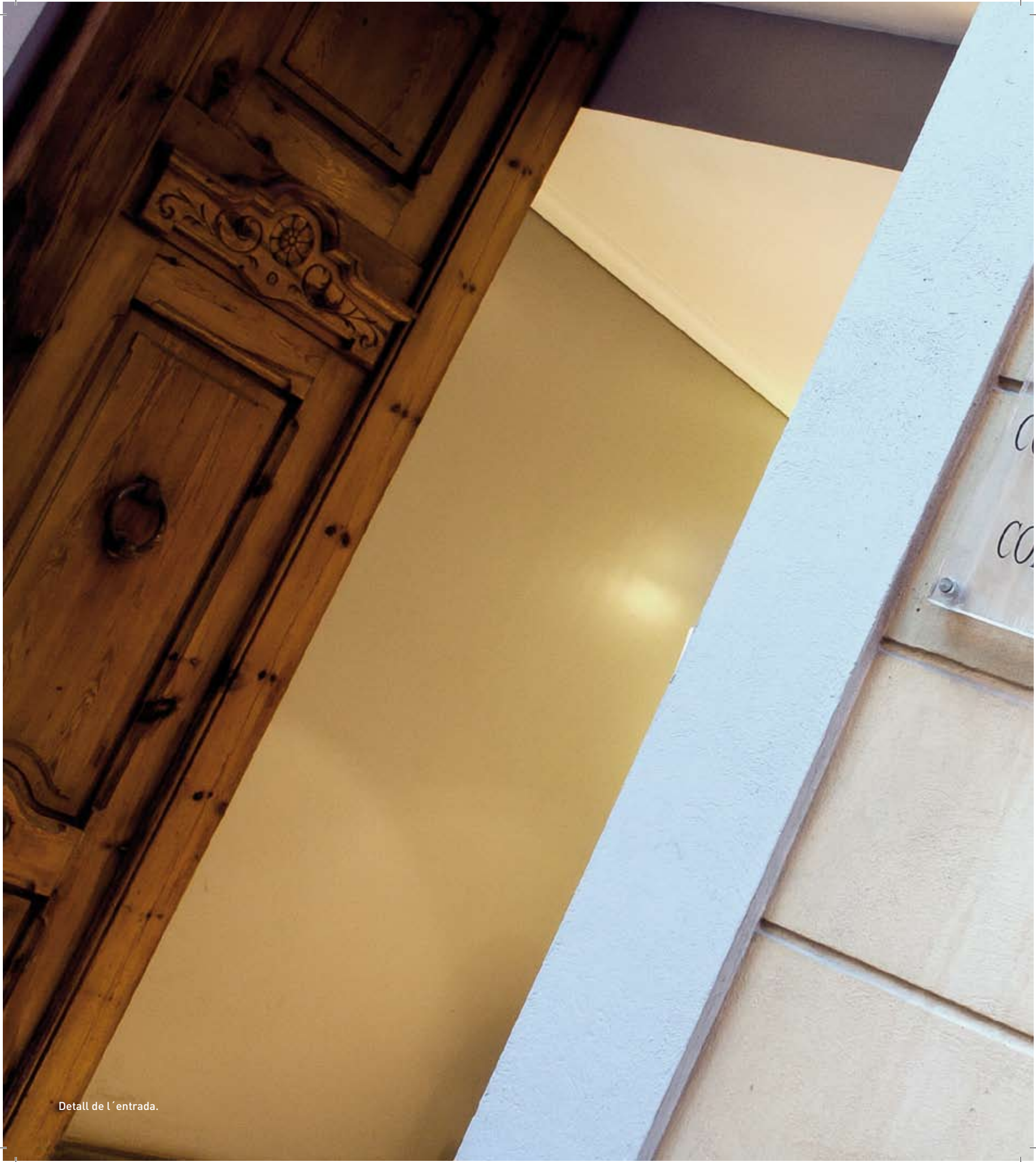
1_ La funció consultiva

La funció consultiva té com a objecte, com el seu propi nom indica, donar consell. Les Administracions Públiques, que són les que tenen encomanada la funció decisòria per l'Ordenament Jurídic, són les destinatàries d'este alt assessorament.

La funció consultiva es caracteritza per tres elements distints. El primer és que el seu producte són consells tècnics des d'una perspectiva jurídica, encara que també cap l'assessorament polític, açò és, d'oportunitat, encara que no tenen caràcter vinculant per a l'Administració consultant, ja que en cas contrari es produiria una translació de la responsabilitat decisòria. Un segon aspecte de la funció consultiva és que és exercida per òrgans fundats en la perícia tècnica o en l'experiència professional, la qual cosa allunya els òrgans consultius de la composició de base electoral o representativa. La tercera característica és que està encomanada a institucions independents, a manera de garantia de la necessària auctoritas de què ha de gaudir qui aconsella.

En resum, la funció consultiva és consell tècnic i independent, revestit de l'auctoritas jurídica, política i social necessària ja que, en paraules del Tribunal Constitucional, «suposa en determinats casos una importantíssima garantia de l'interés general i de la legalitat objectiva i, a conseqüència d'això, dels drets i legítims interessos dels que són part d'un determinat procediment administratiu» (STC 204/1992).

En el nostre país hi ha una Administració Consultiva que gaudix d'una llarga tradició que s'encarna en el Consell d'Estat, institució secular que enfonsa les seues arrels en l'Aula Règia de la monarquia visigoda, si bé el seu antecedent més immediat cal situar-lo en el Consell d'Estat creat per l'Emperador Carles I.

Detall de l'entrada.

CONSELL JURÍDIC CONSULTIU
DE LA
COMUNITAT VALENCIANA

Alta distinció Francesc de Vinatea.

En la nostra història constitucional, ja des de la Constitució de 1812 (art. 231 i seg.), es contempla l'existència d'una Administració consultiva atribuïda en gran manera al Consell d'Estat, que va adaptant-se a les circumstàncies politicoconstitucionals de cada moment.

Finalment, en l'article 107 de la Constitució de 1978 s'estableix que «*El Consell d'Estat és el suprem òrgan consultiu del Govern. Una llei orgànica regularà la seua composició i competència.*» És a dir, es configura com un òrgan consultiu de rellevància constitucional que no forma part de l'Administració activa ni de l'Administració central, sinó que és un òrgan de l'Estat.

Conseqüència d'este mandat constitucional, les Corts Generals van aprovar la Llei Orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat i, posteriorment, es va dictar el Reial Decret 1.674/1980, de 18 de juliol, pel qual es va aprovar el Reglament Orgànic del Consell d'Estat.

No obstant això, la nova etapa que obri la Constitució de 1978 implica una nova estructura de l'Estat basada en l'autonomia de les nacionalitats i regions (art. 2, de la Constitució) que, especialment, a partir de la Sentència 204/1992, del Tribunal Constitucional, ha permés la creació de distints òrgans titulars de la funció consultiva en el respectiu àmbit autonòmic. Segons l'esmentada Sentència, perquè estos òrgans puguen substituir en les seues funcions el Consell d'Estat hauran d'estar «*dotats de les característiques d'organització i funcionament que asseguren la seua independència, objectivitat i rigorosa qualificació tècnica.*»

A l'empara de la doctrina assentada en esta sentència es van constituir diversos Consells Consultius autonòmics¹ inclús sense previsió estatutària, per mitjà de norma legal de la respectiva Assemblea. Amb posterioritat, les distintes reformes estatutàries van incorporar estos òrgans al text de l'Estatut d'Autonomia.

Així, en el nostre país juntament amb el Consell d'Estat, òrgan consultiu suprem del Govern, existixen uns altres dèset òrgans que, fins i tot amb distinta denominació (Consell Consultiu, Consell Jurídic Consultiu, Consell Jurídic, Consell de Garanties Estatutàries o Comissió Jurídica Assessora) tenen atribuïda la funció consultiva en les respectives comunitats autònomes².

En el Dret Comparat també hi ha òrgans que exercixen la funció consultiva, que en molts supòsits i, seguint el model napoleònic del *Conseil d'État* francès, aglutina en una mateixa institució la funció consultiva i la funció jurisdiccional en matèria administrativa. Hi ha Consells d'Estat a França, Itàlia, Països Baixos, Bèlgica, Luxemburg, Suècia, Colòmbia, Egipte, Algèria, Turquia, Grècia o Romania.

A Itàlia, a més del Consell d'Estat, en algunes regions autònomes s'han creat òrgans consultius de caràcter regional amb la denominació *d'Organi di Garanzia Statutaria* (Abruzzo, Ligúria, Calàbria, Piemont, Emília-Romanya, Lazio, Umbria...).

---

¹ Abans de 1993 només Catalunya (Consell Consultiu i Comissió Jurídica Assessora) i Canàries (Consell Consultiu) havien constituït òrgans consultius.

² Totes les comunitats autònomes han constituït un òrgan específic que té atribuïda la funció consultiva, excepte Cantàbria, a pesar de tindre-ho reconegut en el seu Estatut (art. 38). A Catalunya, la funció consultiva està atribuïda a dos òrgans diferents, el Consell de Garanties Estatutàries i la Comissió Jurídica Assessora.

Saló de Plens.

2_ El Consell Jurídic Consultiu, Institució de la Generalitat

2.1. Naixement

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana va ser creat per la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

No obstant això, el Consell no es va constituir fins al 20 de juny de 1996. Prèviament, el Govern Valencià va nomenar el primer president de la Institució, Emilio Attard, per mitjà del Decret 7/1996, de 16 de gener; els consellers, per mitjà de Decret 69/1996, de 2 del Govern Valencià, i finalment, pel Decret 118/1996, de 18 de juny, del Govern Valencià, es va procedir al nomenament del primer secretari general del CJC.

Després de la constitució de la Institució, es van iniciar els treballs més urgents: la redacció del Reglament i la creació d'una estructura administrativa que permetera l'exercici de l'activitat consultiva.

El primer dels objectius va concloure amb l'aprovació pel Govern Valencià del Decret 138/1996, de 16 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana. El segon objectiu es va aconseguir de manera gradual, al llarg de 1996, per mitjà de l'adscripció de funcionaris de la Generalitat al Consell i el nomenament provisional d'alguns lletrats, després d'un procés selectiu entre professionals juristes del sector públic i privat.

Finalment, per acord del 31 de desembre de 1996, del Consell (DOGV núm. 2911, de 17 de gener de 1997), la Institució iniciava les seues funcions consultives, la qual cosa implicava, segons el propi Acord *«que haurà de ser consultat preceptivament en els supòsits establits en la Llei 10/1994, de 19 de desembre. En conseqüència, el caràcter preceptiu del dictamen del Consell d'Estat, contingut en lleis que afecten el funcionament de l'administració en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, ha d'entendre's referit al dictamen del Consell Jurídic Consultiu»*.

El primer dictamen que es va aprovar en el Ple celebrat el dia 11 de febrer de 1997, en un expedient de revisió d'ofici d'acte nul. La dita consulta havia tingut entrada en el Consell el dia 28 de gener de 1997, i va ser registrada amb el número 1.

2.2. Normativa

El Consell Jurídic Consultiu, com s'ha dit, es va crear per la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, que ha sigut modificada posteriorment en diverses ocasions.

La primera de les modificacions es va operar per la Llei 14/1997, de 26 de desembre, de Mesures de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat. Per mitjà d'este canvi es va suprimir la preceptivitat del dictamen en els avantprojectes de llei de Pressupostos de la Generalitat i es va establir l'obligatorietat de sol·licitar dictamen en els recursos extraordinaris de revisió. Així mateix, es va establir que la classificació i provisió dels llocs de treball del Consell es realitzara segons la Llei de la Funció Pública Valenciana i es van introduir modificacions en relació al Cos de lletrats.

La Llei 6/2002, de 2 d'agost, d'Estatut dels expresidents de la Generalitat també va suposar una alteració de la Llei del Consell, alhora que els expresidents passaven a ser membres

nats de la Institució. Esta Llei es va modificar, al seu torn, per la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de Mesures de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat. Finalment, la Llei 16/2003, de 17 de desembre, de Mesures de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat, va tornar a modificar la Llei de creació del Consell però només per a corregir un error gramatical que s'havia produït en la redacció de la Llei 16/2003, al contindre referència als "consellers electes" per "consellers electius".

Sens dubte la modificació més rellevant ha sigut l'operada per la Llei 5/2005, de 4 d'agost, de reforma de la Llei 10/1994. Esta norma va ser aprovada en el marc del procés de reforma estatutària que desembocaria en l'Estatut d'Autonomia de 2006 i que, inclouria, per primera vegada, al Consell Jurídic Consultiu entre les Institucions de la Generalitat. La reforma va afectar diverses qüestions, sent la més significativa l'ampliació dels membres de cinc a sis consellers electius i el canvi en el sistema de designació, donant entrada a les Corts en el procediment d'elecció de tres dels sis consellers electius.

L'última reforma de la Llei va ser realitzada, novament, a través d'una Llei d'Acompanyament, en concret la Llei 10/2006, de 26 de desembre. Esta modificació va tindre com a objecte introduir el límit mínim de 3.000 euros en la quantia de les reclamacions a les Administracions per danys i perjudicis en la tramitació de les quals és preceptiu el dictamen del Consell. Així mateix, va establir la preceptivitat de consulta en estos expedients en relació amb les corporacions locals i altres ens públics.

El **Reglament** consta en l'actualitat de 85 articles, agrupats en quatre títols, tres disposicions transitòries i una disposició final, així com un annex en què figura una reproducció de l'emblema de la Institució.

Des de la seua entrada en vigor ha patit dos modificacions. La primera, operada pel Decret 151/2003, de 29 d'agost, del Consell de la Generalitat, l'objectiu principal de la qual era adaptar el Reglament a les modificacions introduïdes per la Llei de l'Estatut dels expresidents de la

Generalitat. La segona modificació reglamentària va tindre lloc a través del Decret 161/2005, de 4 de novembre, del Consell de la Generalitat. Este canvi normatiu va respondre a les alteracions produïdes per la Llei 5/2005 i, al seu torn, va permetre incorporar al Reglament algunes pautes de funcionament que s'havien consolidat amb el temps, com ara la desaparició de la Comissió Permanent com a òrgan necessari.

2.3. Rellevància estatutària

El primer Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, no contenia cap referència a la funció consultiva. Era la tònica general dels Estatuts de primera generació que, llevat de les excepcions de Catalunya, Canàries i Extremadura, no contemplaven la creació d'òrgans titulars de la funció consultiva.

Per això, l'habilitació competencial per a crear el Consell Jurídic Consultiu es va ancorar en l'article 31.1 del llavors vigent Estatut, açò és, la potestat d'organització de les Institucions d'autogovern. Com s'ha dit anteriorment, es tracta d'una cobertura especialment avalada per la Sentència 204/1992, del Tribunal Constitucional.

No serà fins a la reforma estatutària iniciada a finals de 2004 i conclosa a l'abril del 2006, quan el Consell trobe el seu reconeixement en el text de la norma de capçalera de l'ordenament autonòmic.

La inclusió del Consell Jurídic Consultiu en l'Estatut d'Autonomia té lloc en l'article 43.

«*article 43.* El Consell Jurídic Consultiu.

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, institució de la Generalitat de caràcter públic, és l'òrgan consultiu suprem del Consell, de l'Administració autonòmica i, si és el cas, de les administracions locals de la Comunitat Valenciana en matèria jurídica.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de les Corts que ho regule.»

Este article s'ubica en la Secció Segona, «de les institucions consultives i normatives de la Generalitat», corresponent al capítol IV, «de les altres institucions de la Generalitat», del títol III dedicat a la Generalitat.

Les referències estatutàries al Consell Jurídic Consultiu es completen amb la seua cita en la relació d'institucions que «també» ho són de la Generalitat, juntament amb la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell Valencià de Cultura i el Comitè Econòmic i Social (totes estes ja incloses en l'Estatut de 1982), i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (que no figurava en l'Estatut anterior i que va ser creada per la Llei 7/1998, de 16 de setembre).

D'altra banda, la inclusió estatutària comporta una garantia addicional de la Institució. En virtut de l'article 44.5 de l'Estatut, el desplegament legislatiu del Consell, així com el de la resta d'institucions esmentades en l'article 20.3 de l'EACV, requerirà una majoria de 3/5 de les Corts Valencianes.

La naturalesa jurídica de la Institució queda perfilada en l'article 1 de la Llei reguladora³ al disposar que el Consell Jurídic Consultiu és el suprem òrgan consultiu del Govern Valencià i de la seua Administració, de les Administracions locals, i també de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana i la resta d'entitats i corporacions de Dret Públic no integrades en l'Administració autonòmica.

---

³ D'acord amb la modificació operada per la Ley 5/2005, de 4 d'agost.

3_ Composició

3.1. Classes de consellers i sistema de designació

El Consell Jurídic Consultiu està constituït pels consellers nats i un nombre de sis consellers electius.

Dels sis **consellers electius** del Consell Jurídic Consultiu, tres seran designats per Decret del Consell de la Generalitat i els tres altres per les Corts, per mitjà d'un acord adoptat per majoria de 3/5 dels seus membres. La proposta dels candidats, en el cas de les Corts, correspon als Grups parlamentaris, segons s'establix en els articles 177 i 178 del Reglament de la Cambra.

Este sistema de designació es va introduir a partir de la reforma operada per la Llei 5/2005, ja que prèviament a esta modificació, el Consell estava format per cinc consellers electius designats en la seua totalitat per Decret del Govern Valencià.

El mandat dels consellers electius és de cinc anys, quedant en funcions una vegada expire este mandat i mentres té lloc la presa de possessió dels nous consellers. Cada conseller electiu pot ostentar esta condició durant un màxim de tres mandats consecutius.

En el cas que es produísca una vacant abans d'acabar el mandat d'un conseller electiu, qui siga designat per a substituir-lo ho serà només pel temps que reste fins a la següent renovació.

Els consellers electius gaudixen del tractament d'Il·lustríssim Senyor, que conservaran vitalíciament.

Detall del Saló de Plens.

187/250

V. Colom

En el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana només ostenten la condició de **conseller nat** els que han ostentat el càrrec de president de la Generalitat. En conseqüència, no hi ha un número predeterminat de consellers nats. Esta figura, amb la denominació inicial de "conseller permanent", es va introduir en la composició del Consell en virtut de la Llei 6/2002, reguladora de l'Estatut dels expresidents de la Generalitat.

La seua incorporació al Consell està previst que siga immediata, una vegada conclòs el seu mandat com a president de la Generalitat i sempre que no incórreguen en causa d'incompatibilitat, açò és, l'exercici de qualsevol lloc de responsabilitat executiva en les Administracions Públiques o les previstes legalment. Mentres estiguen en situació d'incompatibilitat, se suspelen els terminis de duració del mandat que tinguen reconegut.

El mandat dels consellers nats dura quinze anys quan hagen exercit el càrrec de president de la Generalitat durant un mínim d'una legislatura completa. En el cas que el mandat com president de la Generalitat haja sigut inferior a una legislatura, el seu mandat en el Consell Jurídic Consultiu serà idèntic al que va tindre com president de la Generalitat, amb un mínim de dos anys, en tot cas.

Des de la introducció d'esta categoria de consellers, cap dels expresidents de la Generalitat ha optat per incorporar-se al Consell al trobar-se tots ells en situació d'incompatibilitat.

Saló de Consellers.

3.2. El president del Consell Jurídic Consultiu

El **president del Consell Jurídic Consultiu** serà triat i nomenat pel president de la Generalitat, d'entre els consellers electius del Consell Jurídic Consultiu, després de cada renovació dels sis consellers electius.

El nomenament es realitza per Decret del president del Consell de la Generalitat.

El president gaudix del tractament d'Honorable Senyor, que conservarà vitalíciament.

El president és substituït en cas de vacant, absència o malaltia pel conseller-vicepresident, càrrec que ostenta el conseller electiu més antic o, si és el cas, el de major edat.

3.3. El secretari general

El **secretari general del Consell Jurídic Consultiu** és nomenat pel Consell de la Generalitat a proposta del president del Consell Jurídic Consultiu.

3.4. Composicions històriques del Consell Jurídic Consultiu

Des de la seua constitució, el Consell ha tingut les formacions següents:

PRIMER MANDAT (1996-2001)

[Decret 69/1996, de 2 d'abril, del Consell, pel qual es nomena als consellers del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

La presa de possessió es va celebrar el dia 20 de maig de 1996.]

President

Hble. Sr. Emilio Attard Alonso⁴

Hble. Sr. Carlos Climent González⁵

Conseller-vicepresident

Excm. Sr. Miguel Pastor López

Consellers

Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Il·lm. Sr. Luis Fernando Saura Martínez⁶

Il·lm. Sr. Vicente Garrido Mayol⁷

Secretari general

Il·lm. Sr. Vicente Garrido Mayol

Il·lm. Sr. José Carlos Navarro Ruiz⁸

Hble. Sr. Emilio Attard Alonso

⁴ Va ser nomenat president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana pel Decret 7/1996, de 16 de gener. Va cessar en la seua condició per defunció succeïda el dia 16 de desembre de 1997. Va ser substituït en les seues funcions, amb caràcter accidental, pel conseller-vicepresident, Excm. Sr. Miguel Pastor López.

⁵ Va ser nomenat president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana pel Decret 74/1998, de 4 de juny. Va prendre possessió del seu càrrec el dia 22 de juliol de 1998.

⁶ Va cessar en el seu càrrec amb data 16 de setembre de 1998, després del seu nomenament com a Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

⁷ Va prendre possessió del seu càrrec el dia 27 d'octubre de 1998, ocupant la vacant deixada per l'Il·lm. Sr. Luis Fernando Saura Martínez.

⁸ Va prendre possessió del seu càrrec el dia 27 d'octubre de 1998, assumint la vacant produïda pel pas a conseller del, fins eixe moment secretari general, Il·lm. Sr. Vicente Garrido Mayol.

SEGON MANDAT (2002-2005)⁹

(Decret 18/2002, de 8 de febrer, del Consell, pel qual es nomena als Consellers del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

La presa de possessió es va celebrar el dia 3 d'abril de 2002.)

President

Hble. Sr. Carlos Climent González¹⁰

Hble. Sr. Vicente Garrido Mayol¹¹

Conseller-vicepresident

Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

---

⁹ En virtut de la disposició transitòria 1a de la Llei 5/2005, de reforma de la Llei 10/1994, a l'entrada en vigor de l'esmentada Llei van cessar els consellers electius i es va procedir a la designació de nous consellers, seguint el procediment que s'establí a partir de la Llei 5/2005. En aplicació de la disposició transitòria 3a d'esta mateixa Llei, el mandat que es va iniciar en 2002 i que va concloure en 2005 no és computable als efectes del nombre màxim de mandats com a conseller electiu.

¹⁰ Va ser nomenat president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana per Decret 17/2002, de 8 de febrer. Va cessar en la seua condició per defunció succeïda el dia 13 d'agost del 2003.

¹¹ Va ser nomenat president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana pel Decret 149/2003, de 29 d'agost. Va prendre possessió del seu càrrec el dia 5 de setembre del 2003.

Consellers

Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Il·lm. Sr. Vicente Garrido Mayol¹²

Il·lm. Sr. Juan Ferrando Badia¹³

Il·lm. Sr. José Díez Cuquerella¹⁴

Il·lm. Sr. Alberto Jarabo Calatayud¹⁵

Secretari general

Il·lm. Sr. David Blanquer Criado¹⁶

Il·lm. Sr. Federico Fernández Roldán¹⁷

Hble. Sr. Carlos Climent González

¹² Va cessar en el seu càrrec amb data 5 de setembre del 2003, després del seu nomenament com a president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

¹³ Va cessar en el seu càrrec amb data 30 de juny del 2002, després del seu nomenament com a conseller del Consell Valencià de Cultura.

¹⁴ Va prendre possessió del seu càrrec el dia 11 de juny del 2003, ocupant la vacant deixada per l'Il·lm. Sr. Juan Ferrando Badia.

¹⁵ Va prendre possessió del seu càrrec el dia 5 de setembre del 2003, ocupant la vacant produïda pel nomenament com a president del, fins eixe moment conseller, Il·lm. Sr. Vicente Garrido Mayol.

¹⁶ Va cessar en el seu càrrec amb data 25 de setembre del 2003.

¹⁷ Va prendre possessió del seu càrrec el dia 30 de setembre del 2003, ocupant la vacant de l'Il·lm. Sr. David Blanquer Criado.

TERCER MANDAT (2005-2010)

(Resolució 197/VI, de 26 d'octubre de 2005, de les Corts, pel qual es nomena als Consellers electius del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

Decret 150/2005, de 28 d'octubre, del Consell, pel qual es nomena als Consellers electius del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

La presa de possessió es va celebrar el dia 24 de novembre de 2005.)

President

Hble. Sr. Vicente Garrido Mayol¹⁸

Conseller-vicepresident

Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

Consellers

Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Il·lm. Sr. José Díez Cuquerella

Il·lm. Sr. Alberto Jarabo Calatayud

Il·lma. Sra. Ana María Castellano Vilar

Secretari general

Il·lm. Sr. Federico Fernández Roldán

---

¹⁸ Va ser nomenat president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana pel Decret 10/2005, de 28 d'octubre.

Hble. Sr. Vicente Garrido Mayol

3.5. Perfil dels consellers

L'exigència de determinades qualificacions professionals de tots o de part dels membres és una constant en tots els Consells Consultius. No en va, un elevat grau de perícia és condició necessària tant per a l'encert en el consell com per a la garantia de la independència en el treball de la Institució.

En el cas del Consell Jurídic Consultiu, s'exigix que els consellers electius siguen triats entre dos grups de persones, a saber,

- Professionals i científics que s'hagen distingit en el camp del Dret, amb més de deu anys d'exercici professional,

- Juristes de reconegut prestigi i amb experiència en assumptes d'Estat o autonòmics,

I, en tot cas, els consellers electius hauran d'ostentar la condició política de valencians.

Com s'observa, els consellers electius hauran de ser, necessàriament, llicenciats en Dret.

Des de la constitució del Consell, han format part de la Institució advocats, professors universitaris, magistrats i fiscals. Així mateix, alguns dels consellers també han ostentat càrrecs representatius a diferents nivells.

Excm. Sr. Miguel Pastor López

Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Il·lm. Sr. Luis Fernando Saura Martínez

Il·lm. Sr. Juan Ferrando Badía

Il·lm. Sr. José Díez Cuquerella

Il·lm. Sr. Alberto Jarabo Calatayud

Il·lma. Sra. Ana Castellano Vilar

Avantsala del Saló de Plens.

3.6. Incompatibilitats

Els membres del Consell Jurídic Consultiu, tant els consellers nats com els electius, i el president com a tal, gaudixen d'inamovilitat, de manera que només podran cessar en la seua condició, a més de per defunció, per renúncia, per extinció del mandat, per incapacitat o inhabilitació declarades per resolució judicial ferma. Els consellers electius, a més, podran cessar si perden la condició política de valencià i en el cas d'incompatibilitat i incompliment de la seua funció, si bé en este cas es requerirà un acord per majoria absoluta del Ple del CJC, amb audiència prèvia a l'interessat.

A més, el president i els consellers electius tenen dedicació exclusiva, de manera que estan sotmesos al règim d'incompatibilitats general dels alts càrrecs de l'Administració, amb l'excepció de les activitats docents i investigadores. A més, tampoc podran ostentar cap mandat representatiu, càrrec polític o administratiu i, en garantia de la seua independència, tampoc podran exercir funcions directives en partits polítics, sindicats o associacions patronals.

Els consellers nats seran incompatibles amb l'exercici de qualsevol lloc de responsabilitat executiva en les administracions públiques, i quan concórreguen els supòsits d'incompatibilitat legalment previstos.

4_ Funcionament

4.1. La petició del dictamen

El Consell Jurídic Consultiu ha d'emetre dictamen sobre tots els assumptes que sotmeten a la seua consulta el president de la Generalitat, el Consell de la Generalitat o el conseller competent, en tot cas, i en aquells assumptes en què el dictamen siga preceptiu conforme a llei i siguen sol·licitats pels Alcaldes dels municipis valencians, els Rectors de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana i els responsables de les altres entitats i corporacions de Dret Públic no integrades en l'administració autonòmica. Les entitats locals, universitats Públiques i la resta d'entitats i corporacions de Dret Públic podran sol·licitar dictamen facultatiu del Consell Jurídic Consultiu per mitjà del conseller competent.

Finalment, res impedit que en la seua condició de suprem òrgan consultiu del Govern Valencià i de l'Administració autonòmica, altres Institucions de la Generalitat, –que en relació amb determinats procediments administratius han de sol·licitar el dictamen del CJC de forma preceptiva– puguen també dirigir-li consultes facultatives.

La sol·licitud haurà de realitzar-se per escrit degudament firmat per qui té legalment reconeguda la capacitat de consultar i haurà de ser acompanyat del corresponent expedient administratiu. En tot cas, la consulta haurà de formular-se al Consell Jurídic Consultiu al final de la tramitació del procediment, de manera que, després de l'emissió del dictamen no podrà sol·licitar-se cap altre informe, i correspondrà l'adopció de l'acord o resolució que pertoque.

Quan en el despatx d'algun assumpte s'haguera omés indegudament audiència al Consell Jurídic Consultiu, el seu president ho significarà a qui corresponga i, en tot cas, al president de la Generalitat, perquè este ho faça saber a l'autoritat corresponent.

Una vegada registrat d'entrada un expedient, el seu despatx s'atribuïx a una Secció, en la qual es constituirà una ponència formada pel conseller electiu responsable de la Secció i, un o més lletrats.

4.2. El despatx dels assumptes

El termini ordinari d'emissió de dictamen és d'un mes des de l'entrada de l'expedient en el Registre del Consell. Este termini no s'interromp llevat que concórreguen els supòsits previstos legalment, com ara la sol·licitud a l'autoritat consultant perquè complete l'expedient remés.

Existix, no obstant això, la possibilitat d'acurtar este període fins als deu dies sempre que l'autoritat consultant expressament indique en l'escrit de remissió la urgència del dictamen. Es tracta d'una possibilitat discrecional de qui formula la consulta i sobre la qual el Consell no té capacitat de cap control. No obstant això, l'ús indegut d'esta facultat ha suscitat la crítica del Consell, entre altres, en les recomanacions i suggeriments de la memòria de 2001.

La tramitació dels expedients en el CJC té com a objecte l'elaboració d'un dictamen jurídic a partir d'un juí de legalitat de la resolució proposada (en el cas de consultes sobre expedients administratius) o, a més d'estatutorietat i constitucionalitat en els supòsits de projectes normatius.

L'antecedent del dictamen, per tant, és l'elaboració d'un projecte de dictamen. Per això el Consell compta amb cinc Seccions permanents, cada una d'elles presidida per un conseller electiu i integrada per un o més lletrats. Quan la naturalesa dels assumptes a dictaminar així ho aconselle, podran formar-se comissions per acord del Ple, integrades per dos o més consellers. I tot això sense perjudi de la facultat del president d'assumir la ponència d'un assumpte, formant Secció amb el lletrat o lletrats que designe.

Als lletrats correspon l'estudi, preparació i redacció fonamentadament dels projectes de dictàmens que els siguen assignats, sempre sota la direcció del ponent de l'assumpte, que és qui assumeix la seua defensa en el Ple.

El pas d'un expedient en el Consell Jurídic Consultiu conclou amb l'aprovació del dictamen pel Ple. Després d'este tràmit el president del CJC remet a l'autoritat consultant l'esmentat dictamen juntament amb l'expedient administratiu.

4.3. El Ple

El Consell actua ordinàriament en Ple. A ell se sotmeten els projectes de dictamen per a la seua deliberació i aprovació, així com els informes, memòries i la resta de resolucions que la Llei i el Reglament preveuen.

Per acord del Ple es podrà constituir una Comissió Permanent integrada pel president i els consellers electius, a la qual li correspondrà, si és el cas, l'aprovació de determinats dictàmens (article 54.3 del Reglament).

Formen part del Ple el president, els consellers electius i els consellers nats, assistits pel secretari general. Al Ple competix en tot cas l'aprovació dels dictàmens corresponents als Avantprojectes de reforma de l'Estatut d'Autonomia i de lleis, així com als projectes de decrets legislatius, recursos d'inconstitucionalitat i conflictes de competència davant del Tribunal Constitucional, convenis o acords de cooperació amb altres comunitats autònomes, conflictes d'atribucions entre els distints departaments del Govern Valencià i, finalment, els assumptes relatius a l'organització, competència i funcionament del propi Consell.

Els consellers electius tenen l'obligació d'assistir a les sessions del Consell amb veu i vot, discutint els dictàmens, proposant la seua modificació, acceptació, desestimació o que queden sobre la mesa, i poden formular vots particulars quan discrepen del dictamen o

BIBLIOTECA COMUNICAZIONE
BIBLIOTECA AMMINISTRATIVA

BIBLIOTECA COMUNICAZIONE

BIBLIOTECA AMMINISTRATIVA

BIBLIOTECA COMUNICAZIONE
BIBLIOTECA AMMINISTRATIVA

de l'acord majoritari. Els consellers electius no poden abstindre's en les votacions sobre els assumptes competència del Ple, llevat que incórreguen en una de les causes d'inhibició previstes per la normativa.

Els consellers nats assistiran també a les sessions, amb veu però sense vot, per la qual cosa la seua assistència no computa als efectes del quòrum de constitució, establert pel president, o per qui ho substituisca reglamentàriament i per la mitat almenys dels consellers electius, a més del secretari general.

Excepcionalment assistixen a les sessions del Ple els lletrats per a informar sobre algun dels assumptes en el despatx dels quals han intervingut.

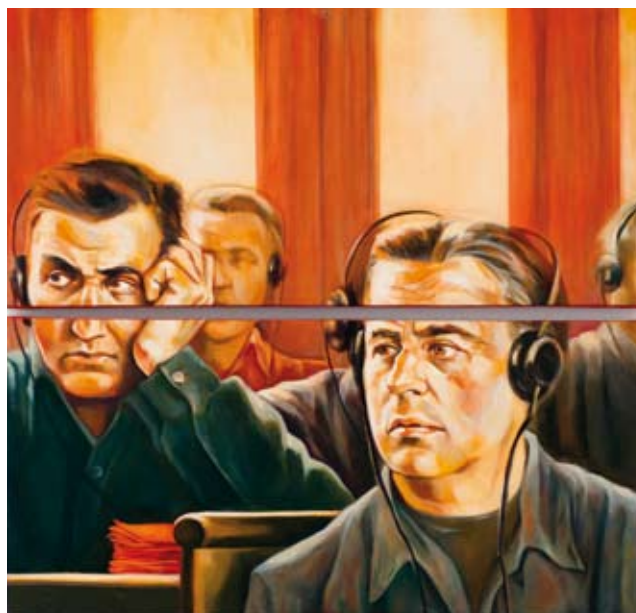
Com a norma general, les sessions del Ple i les deliberacions són secretes i només tenen caràcter públic aquelles sessions del Ple de caràcter institucional com les que se celebren per a l'aprovació anual de la Memòria.

4.4. Forma dels dictàmens

Tot dictamen consta d'un primer apartat d'antecedents, seguit de les oportunes consideracions de dret i de la conclusió o conclusions, que en casos justificats podran formular-se de mode alternatiu o condicional. Esta forma no serà necessària per al supòsit que la consulta formulada tinguera com a finalitat que el Consell Jurídic Consultiu propose noves formes d'actuació administrativa o l'elaboració o reforma d'avantprojectes de disposicions generals.

Els dictàmens seran firmats pel secretari general i el president i, si és el cas, incorporaran els vots particulars que s'hagen emés.

En els casos d'avantprojectes de llei i projectes de disposicions de caràcter general, si el dictamen conté observacions i suggeriments de distinta naturalesa distingirà aquells que

Interpretándolo. Mery Sales.

es consideren de naturalesa essencial; si estos són atesos en la seua totalitat, la resolució a adoptar seguirà la fórmula "conforme amb el Consell Jurídic Consultiu" i, si no és així, haurà d'expressar que s'ha adoptat "oït el Consell Jurídic Consultiu".

Els dictàmens del Consell no tenen caràcter vinculant per a l'Administració consultant encara que són obstaculadors en relació amb la revisió d'ofici d'actes nuls o amb la modificació de zones verdes o espais públics. Eventualment, podran contindre apreciacions d'oportunitat o polítiques quan així li ho sol·licite expressament l'autoritat consultant.

4.5. El Cos de lletrats

Els lletrats del Consell Jurídic Consultiu formen un cos específic dins de l'Administració de la Generalitat. La seua regulació primària es troba en l'article 18 de la Llei de Creació del Consell, que estableix les característiques bàsiques: ingrés per oposició, grup A (actualment subgrup A1), llicenciats en Dret i nomenament pel president del Consell Jurídic Consultiu.

El Reglament regula el Cos de lletrats en els articles 41 a 45. En esta norma es regula amb major detall el procediment d'accés i les seues funcions així com el règim de dedicació exclusiva.

L'oportunitat consta de quatre exercicis eliminatoris, dels quals els dos primers consisteixen en sengles exposicions orals de cinc temes, el tercer en l'exposició per escrit d'un tema i, finalment, un quart examen pràctic consistent en el despatx d'un assumpte propi de la competència del Consell.

L'oportunitat és jutjada per un tribunal presidit pel president del Consell Jurídic Consultiu i format, a més, per dos consellers del Consell Jurídic Consultiu, un advocat de la Generalitat, un magistrat contenciós administratiu, un catedràtic o professor titular de Dret Administratiu o Constitucional de qualsevol de les universitats valencianes i un representant sindical.

Sense títol. Javier Chapa.

El secretari general del Consell actuarà com a secretari del Tribunal amb veu però sense vot.

El temari de l'oposició consta de 240 temes de les diferents branques del Dret (Dret Administratiu -72-, Dret Constitucional -55-, Dret autonòmic valencià -30-, Dret Civil -17-, Dret Mercantil -15-, Dret Comunitari europeu -12-, Dret Processal -11-, Dret Penal -10-, Dret Financer -9- i Teoria General del Dret -9-).

Fins a la data s'han celebrat tres oposicions que van donar com a resultat el nomenament de cinc Lletrades que integren el Cos. En l'actualitat els Lletrats i Lletrades que presten els seus servicis en el Consell Jurídic Consultiu són els següents:

Sra. Patricia Boix Mañó
Sra. Bárbara Aranda Carles (excedent)
Sra. Pau Monzó Bágüena
Sra. Constanza Sánchez Henares
Sra. Teresa Vidal Martín
Sra. Dolores Giner Durán
Sr. Artur Fontana Puig
Sr. José Hoyo Rodrigo
Sr. José Carlos Navarro Ruiz

Sense títol. Horacio Silva.

5_ Competències

El Consell Jurídic Consultiu emet dictamen sobre tots els assumptes que li sotmeten a consulta el president de la Generalitat, el seu Govern o els consellers que l'integren, així com les corporacions locals per mitjà dels seus alcaldes o presidents, els rectors de les universitats públiques o els responsables d'altres entitats de Dret Públic. Diverses normes estatals estableixen la preceptivitat de la consulta al Consell d'Estat o als Consells Consultius autonòmics. Però segons la seua Llei de creació, el Consell Jurídic Consultiu haurà de ser consultat en els casos següents:

1. Avantprojecte de reforma de l'Estatut d'Autonomia.
2. Avantprojectes de lleis, excepte la de Pressupostos.
3. Projectes de decrets legislatius.
4. Projectes de reglaments o disposicions de caràcter general que es dicten en execució de lleis i les seues modificacions.
5. Recursos d'inconstitucionalitat i conflictes de competència davant del Tribunal Constitucional.
6. Convenis o acords de cooperació amb altres Comunitats Autònomes.
7. Els conflictes d'atribucions entre els distints departaments del Consell de la Generalitat.
8. Els expedients que versen sobre les matèries següents:
  - a) Reclamacions de quantia superior a 3.000 euros que, en concepte d'indemnització per danys i perjuís, es formulen a la Generalitat, a les corporacions locals, a les universitats públiques i a les altres entitats de Dret Públic.

Biblioteca.

- b) Revisió d'ofici dels actes administratius.
  - c) Nul·litat, interpretació i resolució dels contractes administratius quan es formule oposició per part del contractista i, en tot cas, en els supòsits previstos en la legislació de contractes de l'Estat.
  - d) Interpretació, resolució i nul·litat de concessions administratives quan es formule oposició per part del concessionari i, en tot cas, en els supòsits en què així ho disposen les normes aplicables.
  - e) Modificació dels plans d'urbanisme, les normes complementàries i subsidiàries i els programes d'actuació que tinguen com a objecte una diferent zonificació o ús urbanístic de les zones verdes o dels espais lliures previstos.
  - f) Règim local, quan la consulta siga preceptiva segons la llei, excepte en el supòsit previst en l'article 13.1 de la Llei de Bases de Règim Local, el dictamen del qual podrà ser emés pel Consell d'Estat quan així ho acorde l'òrgan competent.
  - g) Recursos extraordinaris de revisió.
9. Els assumptes relatius a l'organització, competència i funcionament del Consell Jurídic Consultiu.
10. Qualsevol altra matèria, competència de la Generalitat o de les administracions locals radicades en la Comunitat Valenciana, respecte a les quals les lleis estableixen l'obligació de demanar el dictamen.

Facultativament pot demanar-se dictamen per les esmentades autoritats consultants en aquells assumptes que per la seua especial substància, transcendència o repercussió així ho requerisquen.

Les corporacions locals podran formular, degudament raonades, consultes facultatives, per mitjà del Conseller competent en administracions públiques, qui decidirà el pertinent sobre la seua remissió al Consell Jurídic Consultiu. Igualment podran formular consultes facultatives les universitats públiques i les altres entitats i corporacions de Dret Públic de la Comunitat Valenciana, per mitjà del conseller competent, qui, igualment, decidirà sobre la seua remissió al Consell Jurídic Consultiu.

Quan el Consell Jurídic Consultiu ho estime oportú, per tindre notícia d'alguna novetat que afecte l'interés comú de la Generalitat en els seus béns o drets, es dirigirà al president la Generalitat, donant compte d'esta a fi que, si ho estima pertinent, sol·licite dictamen directament o a través del conseller corresponent.

El Consell ha d'eleva al Consell de la Generalitat una Memòria anual, en la qual s'exposarà la seua activitat i aquells suggeriments o recomanacions que estime oportuns per a la millora de l'actuació administrativa, com més avant es veurà.

6_ Activitat consultiva

6.1. Dictàmens

Des de la constitució del Consell fins a l'1 de juny del 2011, el Consell ha emés 10.656 dictàmens. Esta activitat és el fruit de 688 reunions dels òrgans decisoris del Consell (596 plens i 96 comissions¹⁹).

La càrrega de treball del Consell ha augmentat de manera progressiva i sostinguda des de l'inici de les activitats de la Institució. D'esta manera s'ha passat dels 304 dictàmens emesos en 1997 (primer exercici complet) als 1.229 en 2010. El Consell Jurídic Consultiu és un dels òrgans consultius que major activitat consultiva té, només superat pel Consell d'Estat i, en els últims anys pel Consell Consultiu de Castella i Lleó.

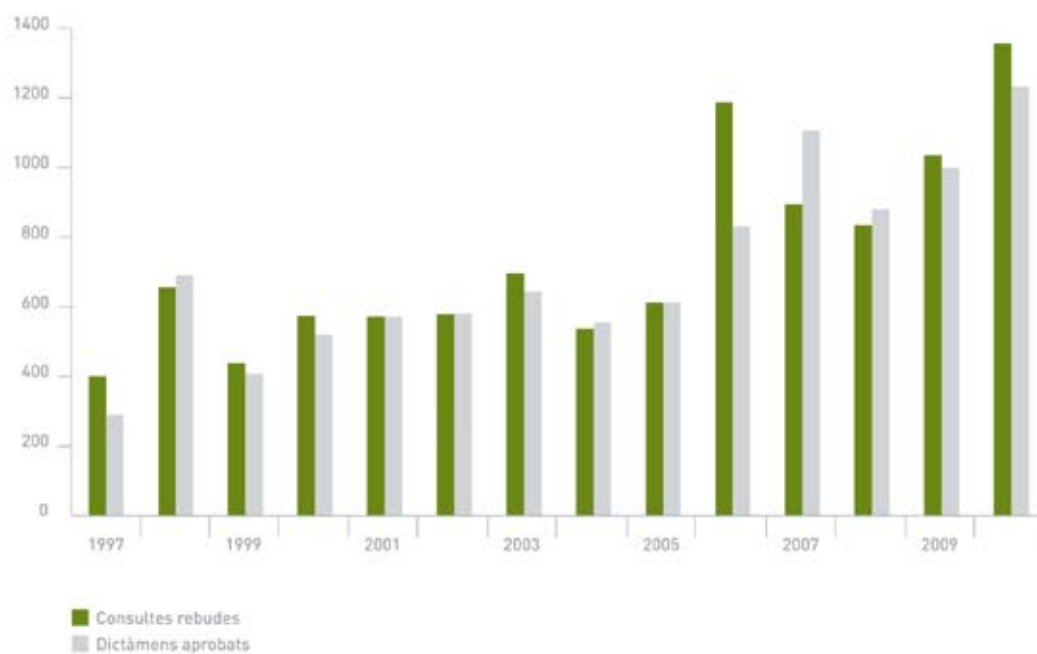
Dels 10.656 dictàmens emesos en el període 1996-2011, 96 han tingut caràcter facultatiu i la resta, 10.560 tenen el seu origen en consultes preceptives.

---

¹⁹ Amb anterioritat a la reforma reglamentària de 2005 es preveia l'actuació en Ple o en Comissió Permanent, atribuint certes funcions a cada un d'estos òrgans, amb la modificació operada es disposa que el Consell Jurídic actua en Ple i es preveu, únicament amb caràcter potestatiu, que este òrgan col·legiat puga crear una Comissió Permanent, circumstància esta que no ha ocorregut des de 2005. No obstant això, amb anterioritat a esta reforma, sí que existia la Comissió Permanent i en conseqüència, despatxava certs expedients.

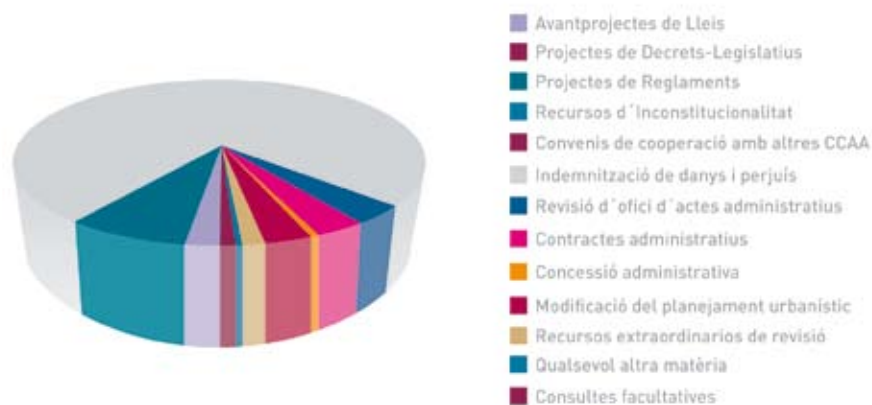

Evolució consultes - dictàmens

Per matèries objecte de consulta, la majoria dels dictàmens emesos en estos 15 anys han recaigut en expedients de reclamació de responsabilitat patrimonial de l'Administració (8.367 dictàmens, 78,51% del total). Després d'estos, són els dictàmens recaiguts en relació amb projectes de reglaments o disposicions de caràcter general el grup més nombrós, en concret, el 7,25% (773 dictàmens).

Dictàmens emesos segons les competències

Els dictàmens tenen una procedència diversa, si bé sempre en les Administracions Públiques de la Comunitat Valenciana. La normativa del Consell habilita per a formular consultes (arts. 9 i 11 de la llei i 66 a 96 del Reglament) una sèrie d'Administracions, entitats i corporacions de dret públic radicades en la Comunitat Valenciana. La facultat de consulta, en tot cas, no correspon a l'Administració o entitat sinó al seu màxim responsable (president, conseller, rector, alcalde...).

Les consultes es formulen directament al Consell Jurídic Consultiu. No obstant això, quan les consultes facultatives tenen el seu origen en entitats locals, universitats públiques i la resta d'entitats i corporacions públiques hauran de ser formulades pel conseller competent en raó de la matèria, qui al seu torn, podrà decidir si considera convenient tramitar la consulta o no, i en este cas, esta no arribarà al Consell Jurídic Consultiu.

Al llarg dels anys el règim de les consultes al Consell Jurídic Consultiu ha patit algunes variacions. D'elles, la més significativa és la introducció de la facultat que les autoritats consultants es dirigisquen directament al Consell en els expedients on la consulta és preceptiva, modificació introduïda en la reforma reglamentària de 2005. Altres alteracions normatives han afectat les autoritats consultants en la mesura que incidixen en les matèries objecte de consulta preceptiva. Així, la reforma de la Llei operada en 2006, va suposar una reducció gradual d'expedients de responsabilitat patrimonial en matèria educativa –a causa de la introducció d'una quantia mínima– i, en canvi, va comportar un progressiu augment de les consultes sobre reclamacions per danys i perjuís a les Administracions locals a l'establir expressament la preceptivitat del dictamen del CJC en estos casos.

En tot cas, des de la posada en funcionament del Consell, el conseller de Sanitat és l'autoritat que més consultes ha formulat, 3.353, seguit pel conseller competent en matèria d'Educació²⁰, amb 2.475. De la resta d'autoritats consultants, el gros són les Administracions locals que des de 2007 han incrementat el volum de consultes fins a arribar al 2009 on més de la mitat dels expedients tramitats han tingut el seu origen en l'Administració Local de la Comunitat Valenciana. D'estes Administracions, els ajuntaments amb major població són, òbviament, els que més consultes han formulat: València (249), Alacant (205), Castelló de la Plana (112), Elx (85) i Gandia (77).

²⁰ En les seues diferents denominacions: conseller d'Educació, conseller de Cultura i Educació, conseller de Cultura, Educació i Ciència, conseller de Cultura, Educació i Esport.

Estivador de paraules. Artur Heras.

6.2. Suggestiments i recomanacions

La funció consultiva es desenvolupa, principalment, a través dels dictàmens que emet el Consell Jurídic Consultiu a partir de les consultes que rep de les Administracions Públiques.

No obstant això, l'article 76 del Reglament de la Institució habilita per a l'elevació al Consell de la Generalitat de propostes que el CJC jutge oportú realitzar sobre qualsevol assumpte que la pràctica i experiència de les seues funcions li suggerisca. Estes recomanacions i suggestiments són, normalment elaborades per una Comissió creada *ad hoc* pel president i aprovades pel Ple del suprem òrgan consultiu.

L'elevació d'estos suggestiments permet al Consell Jurídic Consultiu aconsellar el Govern sobre qüestions generals que excedixen els estrets límits de les consultes preceptives o facultatives, si bé solen tindre la seua causa precisament en els expedients tramitats. De fet, ben sovint, excedixen els estrictes paràmetres de legalitat i es realitzen des d'una perspectiva d'oportunitat, encara que sempre en termes jurídics. La seua publicitat es realitza en la memòria que, anualment, eleva el CJC al Consell de la Generalitat i a les Corts Valencianes.

En el marc d'esta activitat del Consell, s'han elevat recomanacions i suggestiments sobre una variada temàtica.

7_ El Consell Jurídic Consultiu i la societat

7.1. Jornades i Seminaris

Al marge de la funció consultiva, el Consell Jurídic Consultiu ha desenvolupat en els últims anys una important activitat formativa i de difusió, centrada precisament en les matèries que són objecte de la seua activitat principal.

L'objectiu que es persegueix amb estes activitats és doble: d'una part acostar el treball de la Institució als operadors jurídics del seu entorn immediat, singularment a juristes i personal qualificat al servici de les Administracions Públiques consultants; d'altra banda, proporcionar formació altament qualificada per al personal al servici del Consell.

El Consell Jurídic Consultiu ha organitzat diverses Jornades i Seminaris sobre aspectes diversos. Estes activitats es van iniciar a la tardor de 2004 amb la celebració a València de les VI Jornades de la Funció Consultiva, una cita anual en què participen membres de tots les Institucions Consultives d'Espanya. La temàtica general d'estes Jornades va ser la intervenció dels Consells Consultius en l'elaboració de projectes de llei i de reglaments.

Després de la celebració d'estes Jornades, de caràcter nacional, s'han celebrat altres dirigides específicament a l'àmbit competencial del Consell. En estes Jornades, de duració entre un i tres dies, s'han abordat qüestions com les innovacions legislatives en contractació pública i urbanisme, l'assegurament de la responsabilitat patrimonial, el règim de les subvencions públiques o la tècnica normativa. En elles han participat ponents de reconegut prestigi en els

seus respectius àmbits, principalment a nivell nacional, encara que en determinats casos també s'ha comptat amb experts internacionals.

Les Jornades s'estructuren en ponències individuals i panells d'experts que permeten un anàlisi profunda de les qüestions més problemàtiques que es plantegen entorn de l'objecte de les Jornades i, singularment, en relació amb la intervenció dels òrgans consultius. Les ponències i taules redones van seguides d'un debat amb els assistents.

En totes les convocatòries, l'acollida ha sigut molt positiva per part del públic a qui es dirigixen les Jornades. En cada una d'elles han participat més de 100 persones, en la seua majoria tècnics de les Administracions Públiques, advocats i magistrats, a més de personal tant del CJC com d'altres Consells Consultius. Les jornades s'han celebrat en tots els casos en el saló d'actes de la seu del Consell Jurídic Consultiu, excepte les VI Jornades de la Funció Consultiva que, per qüestions d'aforament, es van celebrar en la seu de la Borsa de València, en el Palau Boil d'Arenós.

7.2. Publicacions

Juntament amb les Jornades i Seminaris, el Consell Jurídic Consultiu manté una línia de publicacions la finalitat de la qual és la difusió de l'activitat de la Institució.

7.2.1. Publicacions oficials

En este sentit, les publicacions s'agrupen en dos línies distintes, les que complixen el mandat reglamentari i que, en conseqüència, responen a l'alta funció consultiva que el Consell té encomanada, i les que bé amb caràcter periòdic bé amb caràcter no periòdic difonen la investigació i estudi de l'activitat del Consell.

Les publicacions vinculades estrictament a la funció que l'Ordenament encomana al Consell són la Recopilació de Doctrina Legal i la Memòria anual que el Consell Jurídic Consultiu eleva al Consell de la Generalitat i a les Corts Valencianes. La Recopilació inclou la reproducció literal de tots els dictàmens que, pel seu interès doctrinal, el Ple considera que han de ser objecte de coneixement públic.

La Memòria, per la seua banda, s'estructura en dos parts clarament diferenciades: una exposa l'activitat del CJC durant l'any natural a què es referix (composició, organigrama, estadístiques de la funció consultiva, activitats, personal i infraestructura); l'altra conté les observacions i suggeriments que, a l'empara de l'article 76 del Reglament, realitza el Consell Jurídic Consultiu.

La Recopilació de Doctrina Legal conté, com s'ha dit, una amplíssima selecció dels dictàmens emesos l'any a què es referix. Inicialment s'editava en sengles llibres de gran volum, un en valencià i un altre en castellà. Progressivament i amb la finalitat d'estalviar cost mediambiental s'ha anat reduint la publicació en suport paper en favor de l'edició en un disc compacte en què, a més, s'inclou la Recopilació de la Doctrina no sols d'un any sinó des de l'inici de les activitats del Consell, així com totes les observacions i suggeriments presentats per la Institució. La Recopilació corresponent al 2010 és la primera en què s'ha prescindit totalment de l'edició en suport paper.

A més, tant les Memòries com els dictàmens són accessibles a través de la pàgina web de la Institució: <http://www.cjccv.es>.

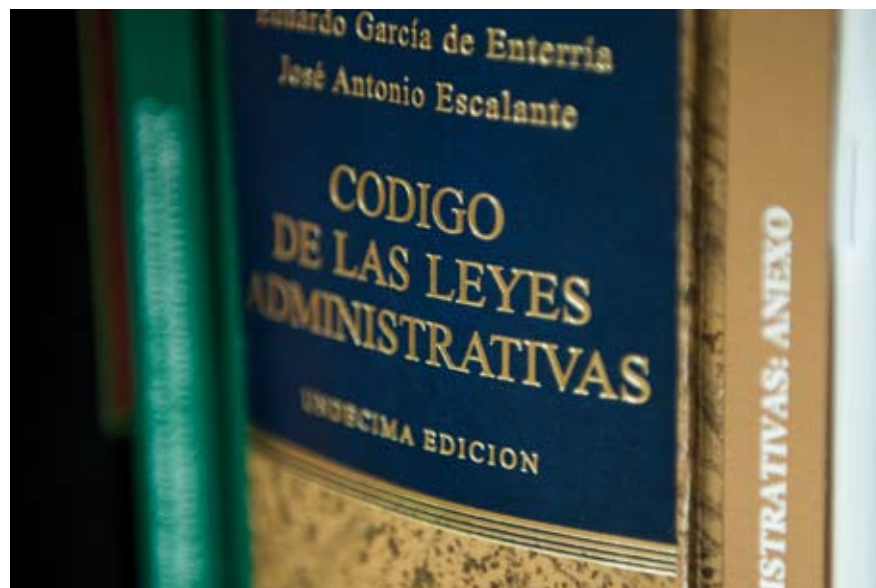
7.2.2. Publicacions no oficials

El Consell Jurídic Consultiu també ha realitzat publicacions la finalitat de les quals és aprofundir en l'anàlisi científica del Dret i acréixer l'estudi de la Ciència Jurídica i de la Funció Consultiva. En esta línia la principal aportació és la *Revista Española de la Función Consultiva*, sobre la qual es parlarà més avant.

Amb una visió més puntual, el Consell Jurídic Consultiu ha publicat altres obres. D'entre elles, destaca l'obra «Comentarios a la Constitución Europea», un extens treball en què van participar més de 150 especialistes en diversos àmbits del Dret, nacionals i estrangers, que té una extensió de més de cinc mil pàgines agrupades en tres toms. La direcció d'este projecte va anar a càrrec del president del CJC, Vicente Garrido Mayol, i del catedràtic de Dret Constitucional Enrique Álvarez Conde i la coordinació es va encomanar a la professora de Dret Constitucional i lletrada del Tribunal Constitucional Susana García Couso.

La publicació, que va ser realitzada per la prestigiosa editorial Tirant lo Blanch, pretenia contribuir al debat sobre un text jurídic, el Tractat pel qual s'establix una Constitució per a la Unió Europea, que en aquell moment (2005) estava en procés de ratificació pels països membres, procés que, finalment, no va arribar a bon port, com és sabut. En tot cas, l'obra continua sent una referència vàlida per a l'estudi i coneixement del Dret Comunitari.

Esta publicació va ser, a més, objecte de dos presentacions. La primera va tindre lloc en el Palau de la Generalitat el 9 de febrer del 2005, amb la presència del president de la Generalitat, Francisco Camps Ortiz. La segona, el 15 de febrer del 2005, va tindre lloc en el Saló de los Pasos Perdidos del Palau del Senat, i va comptar amb la presidència del vicepresident Primer de la Cambra Isidre Molas Batllori i la intervenció destacada de l'eximí jurista Eduardo García d'Enterría.

En 2010, i també en col·laboració amb l'editorial Tirant lo Blanch, el Consell Jurídic Consultiu va iniciar la publicació d'una sèrie de monografies de temàtica jurídica. El primer llibre d'esta línia editorial va ser l'obra «Comentari a la Llei General de Subvencions i al seu Reglament (Incidència en la Generalitat Valenciana)», l'autor de la qual és Pablo J. Collado Beneyto, lletrat del Cos d'Advocats de la Generalitat i actual responsable del Servei de Coordinació i Documentació del Consell Jurídic Consultiu.

Al marge d'esta col·laboració, la Institució ha copatrocinat sengles obres científiques publicades en homenatge a consellers del Consell. En concret, una publicació monogràfica de dos números dobles de la revista *Cuadernos Constitucionales de la Cátedra Fadrique Furió Ceriol*, dedicats a Juan Ferrando Badía (conseller en 2003, difunt en 2007); i l'obra col·lectiva *Estudios de Derecho del Mercado Financiero* en homenatge a Vicente Cuñat Edo (conseller des de 1996) amb motiu de la seua jubilació com a catedràtic de la Universitat de València en 2010.

El Consell Jurídic Consultiu també col·labora en l'Anuari Internacional de la Funció Consultiva, projecte en què es troben implicats òrgans que tenen atribuïda la funció consultiva a Europa, Amèrica i Àfrica i que va nàixer al setembre del 2010.

7.2.3. Revista Española de la Función Consultiva

Amb motiu de la celebració a València, amb el Consell Jurídic Consultiu com a amfitrió, de les VI Jornades de la Funció Consultiva es va presentar el primer número de la *Revista Española de la Función Consultiva*, corresponent al semestre gener-juny del 2004.

El projecte, en el qual participen tots els consells consultius autonòmics i el Consell d'Estat busca crear un espai de debat i estudi de la funció consultiva.

La periodicitat de la publicació és semestral (gener-juny i juliol-desembre) i des de la seua publicació fins al 2011 s'han editat 14 números ordinaris i un extraordinari (en la tardor de 2007). La REFC consta de diverses seccions: estudis, doctrina comparada, selecció de dictàmens, jurisprudència, bibliografia, normes d'interés i informació institucional dels Consells. En les seues pàgines han publicat articles alguns dels més prestigiosos especialistes espanyols en Dret Administratiu, Constitucional...

Dels números publicats amb caràcter ordinaris alguns tenen un contingut monogràfic sobre temes especialment vinculats a la funció consultiva, com ara la contractació pública, la tècnica i qualitat normatives, l'urbanisme o la responsabilitat patrimonial. A més, les pàgines de la Revista han acollit la publicació de les ponències i comunicacions presentades en diverses de les Jornades de la Funció Consultiva. El número extraordinari va publicar el text dels dictàmens emesos per diversos consells consultius en relació amb les reformes estatutàries que es van promoure en la VIII Legislatura de les Corts Generals.

Des de la seua aparició, la Revista ha anat consolidant la seua posició dins del complex panorama de les publicacions científiques i adaptant-se als requeriments dels processos d'avaluació de qualitat. D'esta manera, la REFC es troba entre les revistes científiques amb major impacte en els àmbits del Dret Constitucional i del Dret Administratiu. Ha sigut classificada en el nivell de qualitat B de la categorització ANEP, grup en què es troben la major part de les revistes jurídiques més prestigioses del nostre país. A més, figura en les bases de dades Latindex, ISOC i Dialnet.

La Revista es distribueix entre subscriptors, consells consultius, biblioteques universitàries i experts juristes en Dret Administratiu i Constitucional, principalment.

Sense títol. José Sanleón.

7.2.4. Pàgina web

La pàgina web del Consell, <http://www.cjccv.es>, constituïx una finestra de comunicació de la Institució amb la societat. Es tracta d'un portal des del qual s'accedix tant a informació general del Consell Jurídic Consultiu (normativa, composició, funcions...) com a l'activitat que realitza la Institució. En este sentit juntament amb l'apartat de notícies, en el qual apareixen les notes de premsa de les activitats, existixen apartats a través dels quals es pot accedir a la base de dades de dictàmens i a les memòries de tots els anys.

Així mateix, també es pot accedir des de la pàgina web al contingut de la *Revista Española de la Función Consultiva* i a enllaços amb tots els Consells Consultius d'Espanya, entre altres institucions.

Especial interès tenen els apartats «despatx d'assumptes» i «últims dictàmens d'interès», que permeten al visitant conèixer setmanalment els expedients que s'han tramitat i accedir al text d'una selecció dels últims dictàmens aprovats.

7.3. Altres activitats

Les institucions consultives es caracteritzen per manca, en línies generals, amb un contacte directe amb els ciutadans. A pesar del seu caràcter d'Institució pública no desenvolupen pròpiament una labor d'atenció directa a la ciutadania, sinó que la seua actuació se centra en la defensa de la legalitat i, en conseqüència, de l'interés públic i dels drets individuals.

Per això, des del Consell Jurídic Consultiu es considera rellevant desplegar una sèrie d'activitats que acosten els ciutadans a la labor que desenvolupa la Institució. S'actua en conseqüència en dos nivells distints: d'una banda, en relació als operadors jurídics (advocats, jutges, funcionaris...); d'altra banda, per mitjà d'una funció divulgativa amb un perfil menys tècnic.

En este segon perfil cal emmarcar una sèrie d'activitats la més rellevant de les quals és la celebració de reunions plenàries del Consell fora de la seua seu, en municipis al llarg i ample de la Comunitat Valenciana. La primera reunió d'este tipus va tindre lloc en la ciutat de Xàtiva, a l'octubre del 2003. Posteriorment s'han celebrat sessions a Elx, Castelló, Alacant, Morella, Orihuela, Alcoi, Gandia, Segorbe i en el Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna.

També han visitat la seu del Consell destacades autoritats i personalitats de la Política, el Dret i l'Economia.

Finalment, en relació a les visites rebudes en el Consell Jurídic Consultiu, des de 2009 diversos grups d'estudiants universitaris provinents de distints centres han visitat la seu del CJC.

Precisament un dels pilars de relació del Consell Jurídic Consultiu amb la societat són els llaços amb les universitats valencianes. En esta línia la Institució ha subscrit convenis de col·laboració amb la Universitat de València, la Universitat Jaume I de Castelló, la Universitat d'Alacant i la Universitat Miguel Hernández d'Elx perquè estudiants de Dret d'estos centres realitzen períodes de pràctiques formatives en el Consell. Des de la posada en marxa del primer d'estos convenis, en 1998, han realitzat les seues pràctiques en el Consell més de 70 alumnes.

Al gener del 2010, el Consell Jurídic Consultiu va subscriure un conveni de col·laboració amb l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de València per a la realització d'activitats formatives conjuntes.

Així mateix, el Consell col·labora amb l'Institut Valencià d'Administració Pública en la realització de cursos dirigits a la formació permanent del personal al servici de l'Administració Pública Valenciana.

8_ La seu del Consell Jurídic Consultiu

8.1. L'edifici

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana té la seua seu en el carrer de Pascual i Genís, núm. 9 de València, en un edifici modernista de principis de segle, rehabilitat i preparat per a servir adequadament els fins del Consell.

De manera provisional, i en els mesos des de la seua constitució fins al seu trasllat a la nova seu, el Consell va ubicar els seus servicis en un pis situat al carrer de Don Juan d'Àustria, núm. 38, de la ciutat de València.

En la planta primera es troba la Secretaria General, els despatxos dels lletrats, la Biblioteca, la Sala d'Informàtica, el Registre i el Servei de Coordinació i Documentació, instal·lant-se en la segona planta la Presidència i la seua Secretaria, el Saló de Plens, el Saló d'Actes i el Gabinet de la Presidència. En la tercera planta, es troben els despatxos dels consellers i les seues Secretaries, el Servei de Personal i Gestió Econòmica, el Servei de Traducció i l'Arxiu.

Hall d' accés al Consell Jurídic Consultiu.

Entrada del Consell Jurídic Consultiu.

Biblioteca.

8.2. La biblioteca

El Consell Jurídic Consultiu compta amb una biblioteca formada per més de cinc mil volums, principalment corresponents a publicacions relacionades amb el Dret Públic, si bé també hi ha obres d'altres branques del Dret i inclús de caràcter general, com ara diccionaris.

Estos fons procedixen principalment d'adquisicions del propi Consell, encara que una xicoteta part prové de donacions d'autors o editorials.

En els fons de la biblioteca s'inclouen col·leccions d'algunes de les revistes especialitzades en Dret Públic més rellevants en relació amb la funció consultiva, així com la subscripció a les principals bases de dades jurídiques.

8.3. Els fons pictòrics

La major part dels quadros que es troben en la seu del Consell Jurídic Consultiu estan cedits per l'IVAM i la Diputació de València. No obstant això, amb el temps el Consell ha anat adquirint obres pictòriques a fi d'articular una col·lecció pròpia d'autors valencians.

En la col·lecció del Consell figuren ja obres d'Horacio Silva, Vicente Colom, Javier Chapa, José Sanleón, Mery Sales i Artur Heras.

